

A WHO betegbiztonsági irányelv hazai adaptációja:

NEVES

(nem-várt események)

dr. Belicza Éva, SE EMK
dr. Kullmann Lajos, MKSZ

2008. április 3.
MKSZ XX. kongresszusa, Debrecen

WORLD ALLIANCE FOR PATIENT SAFETY

WHO DRAFT GUIDELINES FOR ADVERSE EVENT REPORTING AND LEARNING SYSTEMS

FROM INFORMATION TO ACTION

**WHO irányelvek tervezete a
nem-kívánatos események
bejelentő- és tanuló
rendszerére**

Az információtól a tettekig

WHO, 2005

www.who.int/patientsafety

A jelentési rendszer célja

- A betegbiztonság növelése
- Eszközök:
  - **kiváltó okok** behatárolása
  - ajánlások kidolgozása **megelőző intézkedések** bevezetésére
  - **az ajánlások terjesztése** minden, az adott nemkívánatos eseményben érintett szolgáltató felé

Amire *igen* és amire *nem* alkalmas

- *szisztematikus ellátási hibák feltárása – IGEN*
  - *folyamatok szervezése, menedzsmentje*
  - *létszám tervezés, szervezés*
  - *berendezések, eszközök, műszerek tervezése, kezelése, működtetése*
- **bűnbak keresés – NEM**
- **epidemiológiai kutatások - NEM**
  - előfordulási gyakoriság elemzése - **NEM**
  - beteg kockázati tényezőinek kutatása – **NEM**

Sikerkritériumok

- anonimitás (beteg, ellátó)
- államigazgatási szervektől való függetlenség
- szisztematikus adatgyűjtési rendszer
- elegendő jelentett esetszám a feldolgozáshoz
- szakértői bázis
  - adatgyűjtés előkészítése
  - elemzés, oki vizsgálatok, szakterület
  - ajánlások kidolgozása
- anyagi erőforrások
- elkötelezettség
  - intézményvezetők, közreműködő szakértők

A NEVES program eddigi lépései (1)

- WHO Magyarországi Iroda és az Egészségügyi Minisztérium felkérése az EMK felé (2006. nyár)
- Egyeztetés a Magyar Kórházszövetséggel
- Kórházak felkérése, személyes látogatások
- Első megbeszélés a projekt körvonalainak tisztázására (2006. dec. 7.)

A NEVES program eddigi lépései (2)

- Általános elvek megfogalmazása:
  - anonim (kórházi belső egyeztetés – intézményfüggő)
    - a jelentő személye: egyén vagy szervezeti egység
  - jelentési módszerek: e-mail (fax, levél)
  - strukturált kérdőívek kidolgozása szabad szöveges leírással
  - elemzések munkacsoportokban (gyökérokok kutatása és ajánlások megfogalmazása)
  - visszajelzés a projektben résztvevő valamennyi intézménynek elektronikusan
  - titokgazda: MKSZ

A NEVES program eddigi lépései (3)

- Témakörök és a feldolgozott adatlapok száma
  - esések (elesés, leesés) (178 eset)
  - decubitus kialakulása (101 eset)
  - elmaradt tervezett műtétek (141 eset)
  - újraélesztés (64 eset)
- Jelentési lapok kidolgozása:
  - kórházak képviselőivel előre meghatározott szempontok szerint
  - az eseményhez potenciálisan hozzájáruló tényezők beazonosítása
  - konszenzuson alapuló elfogadás
  - feleletválasztós és szabad szöveges leírás
    - betegjellemzők,
    - az ellátóhely és ellátók jellemzői
    - a betegség és ellátásának leírása,
    - az esemény és következményeinek leírása,
    - kitöltés adatai
  - word, majd excel formátum

A NEVES program eddigi lépései (4)

- Résztvevő intézmények
  - főváros: **Szt Imre, Jahn F.**
  - megyei kórház: **Zala m., Szabolcs m.**
  - városi kórház: **Békéscsaba**
  - szakkórház: **OORI, Heim P.**

Tanulságok és teendők

- a kórházi vezetés elkötelezettsége mellett lelkes csapatra van szükség
- konstruktív, előremutató értekezletek – mindenki mindig jelen!
- a vártnál lényegesen több jelentés érkezése
- adatlapok folyamatos módosítása szükséges
- az időszerűséget a visszajelzésben nehéz biztosítani
- próba fázis alapján lehet javasolni az országos vagy helyi szintű alkalmazást
- új témák indítása folyamatosan
- internetes felület kialakítása:
  - szakmai anyagok
  - adatlapok letöltése és az adatok feltöltése
  - eredmények és ajánlások bemutatása
- internetes elérhetőség várhatóan: 2008. május 2.

- a folyamatos működtetéshez is szükség van egy „magcsoportra”
  - adatlapok kidolgozása
  - adatgyűjtés tesztelése
  - elemzések elkészítése
  - ajánlások kidolgozása
- a kórházak jelentési hajlandósága függ
  - a kórházi képviselő személyiségétől, meggyőző képességétől
  - és a vezetői elkötelezettségtől
  - több eredmény várható a „kampányszerű jelentési periódusoktól”
- informatikai fejlesztés nélkül az országos kiterjesztés nem valósítható meg

Összegzés

- A WHO irányelv adaptálható és működtethető
- Hozzájárul
  - az ellátás megismeréséhez és fejlesztéséhez,
  - a nemkívánatos események megelőzéséhez.
- Kórházi és rendszerhibák azonosíthatók be
- A felkészülés segíti a közös tanulást és a gondolkodásmód és elemzési módszertan kialakulását.
- A témák függvényében javasolt az országos kiterjesztés vagy a helyi adatgyűjtés.
- Részletek: Kórház c. folyóirat aktuális számában.
- A kórházak tapasztalatairól és véleményéről szól ez a kerekasztal.

Köszönetnyilvánítás

- WHO Magyarországi Irodája
  - Pusztai Zsófia, Szepesházi Kinga
- Magyar Kórházszövetség elnöksége
- A közreműködő kórházak vezetői
- A kórházakat képviselő kollégák, különösen
  - Boros Erzsébet, Kállayné Öry Csilla (Orsz. Orvosi Rehab. Int.)
  - Csikai Sándorné, Orosz Márta (Jósa A. Kh. Nyh)
  - Csorba Andrea (Jahn F. Kh., Bp.)
  - Deák Edit (Heim P. Gyermekk.)
  - Kránitz Katalin, Tihanyi Mariann (Zala M. Kh.)
  - Pikóné Olej Mária (Réthy P. Kh. Békéscsaba)
  - Udvardiné Horváth Szilvia (Szt. Imre Kh. Bp.)
- Takács Erika (Egészségügyi Menedzserképző Központ)